

Ulriksbergs folkskola är säkerligen Sveriges elegantaste skolbyggnad i luftig haciendastil och mjukt insmugen i terrängen nordväst om staden, franska fönster i klassrummen ut mot trädgårdens gräsmattor, handtryckta gardiner och konst. (Växjöbladet 501028)

Flygfoto över Växjö.

Ensamfäll. Foto: AIB Flygtrafik, Dals Långed. Erigiven av Försvarsstaben R 1745

Folkskolan har sin egen skolgård.

På väggen i portiken syns Arne Jones konstverk: "Sagan om den borttappade bollen."

Plan- och Bygglagens kapitel 8

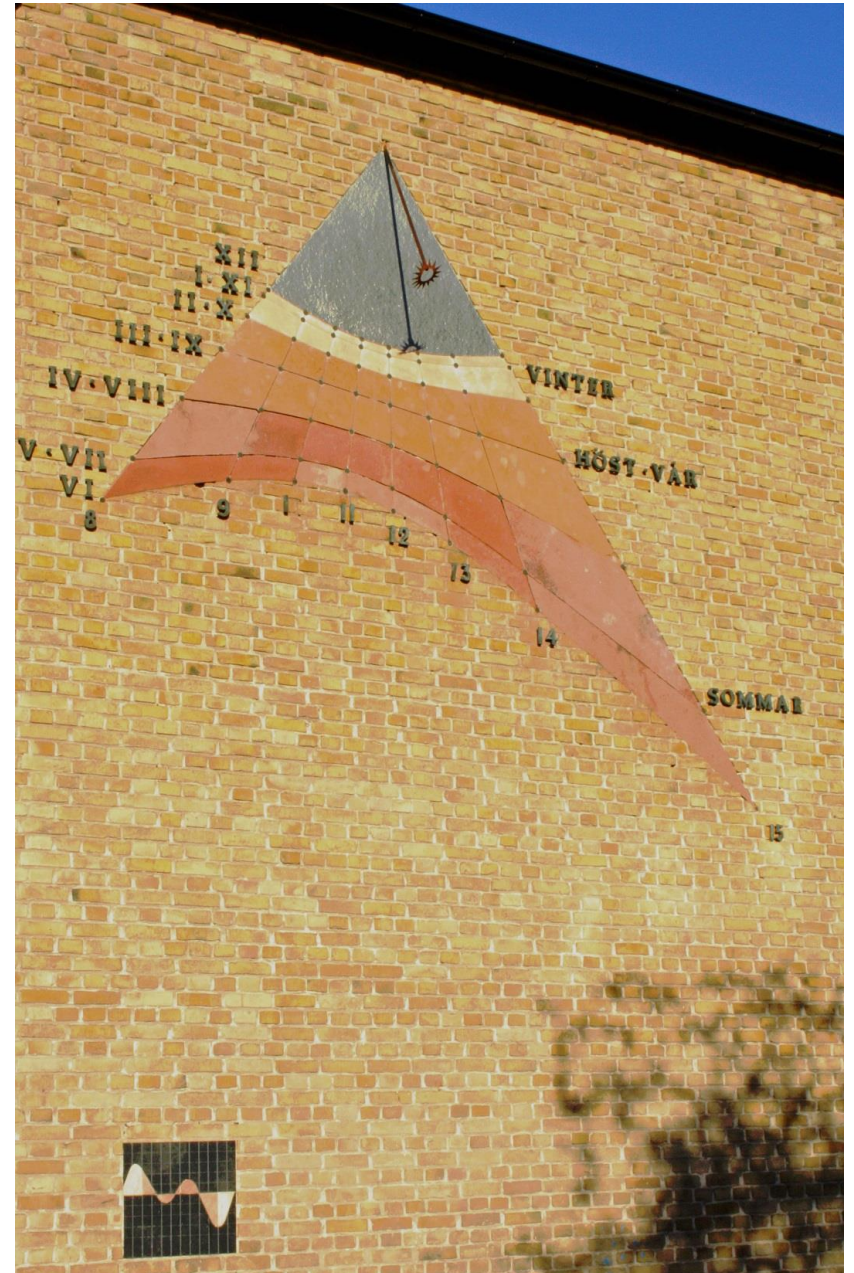
Förbud mot förvanskning

13 § En byggnad som är särskilt värdefull från historisk, kulturhistorisk, miljömässig eller konstnärlig synpunkt får inte förvanskas.

14 § Ett byggnadsverk ska hållas i vårdat skick och underhållas så att dess utformning och de tekniska egenskaper som avses i 4 § i huvudsak bevaras. Underhållet ska anpassas till omgivningens karaktär och byggnadsverkets värde från historisk, kulturhistorisk, miljömässig och konstnärlig synpunkt.

17 § Ändring av en byggnad och flyttning av en byggnad ska utföras varsamt så att man tar hänsyn till byggnadens karaktärsdrag och tar till vara byggnadens tekniska, historiska, kulturhistoriska, miljömässiga och konstnärliga värden

Antikvarisk förundersökning. Redovisade antikvariska riktlinjer

- Oavsett vilka framtida planer som avses realiseras ska gårdskaraktären beaktas. Detta var arkitekt Åke E Lindqvists uttryckliga intention vilket även föll staden i smaken eftersom han i slutet av 1940-talet vann uppdraget på sitt förslag benämnt just "Gården".
- Det handslagna gula teglet i kombination med terrasitputs utgör exteriörens mest typiska karaktärsdrag. Handslaget tegel blir betydligt mer levande än maskinslaget. Om rivningar aktualiseras måste tegel tas om hand för att nyttjas på tillkommande fasadavsnitt.
- Av skolans fyra längor ska framförallt norra och västra längan bibehållas i så autentiskt skick som möjligt. Östra längan är något annorlunda vilket arkitekten även kommenterade vid slutbesikten. Den tillkom senare, hade en speciell funktion, byggdes av annan entreprenör och skiljer sig en aning i detaljutförande. Dessutom har stora omgestaltningsarbeten genomförts, både yttre och inre, varvid autenticiteten påtagligt reducerats. Detta gäller dock inte gymnastikbyggnaden som bibehållit sin ursprunglighet.
- Södra längans västra del är mer anonym och enklare i sin arkitektoniska utformning. Denna sträckning skulle kunna vara lämplig för ut-, om-, ny- eller tillbyggnad men med hänsyn till skolans arkitektoniska karaktär. Dock måste huvudentrén i dess östra avgränsning betraktas som synnerligen viktig och värdefull för hela skolmiljön. Denna loggia med Arne Jones konstverk är i sammanhanget omistlig.
- Vaktmästarbostaden med sin pergola mot södra längan är arkitektoniskt och miljömässigt integrerad med skolan

Konstnärlig utsmyckning

Tre konstverk inom skolområdet ska särskilt framhållas där bevarandekravet är synnerligen högt.

- I huvudentrén, en elegant utformad loggia, fick stockholmskonstnären Arne Jones möjlighet att formge sitt verk "Sagan om den borttappade bollen". Arbetet utfördes på hela västväggen direkt i putsen. Arvodet var 3 000 kr och Jones meddelades uppdraget i september 1949. Detta var ett av konstnärens tidiga verk och han blev sedermera ett mycket välkänt namn och erhöll bl.a. professorstitel. Väggytan restaurerades kring 2005 utifrån äldre fotografier.
- Genom huvudentrén kan ett mäktigt solur beskådas på norra längans sydsida. Konstverket består av en stenmosaik innehållandes en rad olika stenarter där soluret utvisar tiderna mellan kl 08:00 till 15:00 på dagen. Den danskfödde konstnären Egon Möller-Nielsen stod bakom verket vilket bekostades av medel ur en donationsfond.
- I trapphuset som knyter samman västra och norra längan har konstnären Lars Lindqvist utfört en väggfast temperamålning med en rad spännande detaljer anpassat för barnets fantasivärld. Verket gavs namnet "Sagan vid fönstret".

Siktlinjer

Rörande siktlinjer så uppfattas skolans monumentalitet främst från sydväst, väster och nordväst. Parkområdet i väster och kopplingen till bostadsområdet Solstaden måste skyddas. Likaså från sydost skapas en god överblick av skolområdet med loggian som riktmärke och spännande öppning mot innergården.

- Informationsmöten med lärarkåren
där antikvarie och arkitekt närvarar
- Uppföljande möten med arkitekt och
beställarorganisation

Antikvarisk konsekvensanalys

- Gårdskaraktären bibehålls.
- Västra och norra längan bibehålls och anpassas i viss utsträckning avseende tillgänglighet.
- Loggian bevaras och integreras varvid dess ursprungliga funktion kvarstår.
- De tre omnämnda konstverken bevaras.
- De utpekade siktlinjerna från sydväst, väster och nordväst rubbas i begränsad omfattning där rivningen av vaktmästarbostaden med tillhörande pergolalänga samt idrottshallens nya huskropp främst förtar siktlinjerna i sydväst.
- Handslaget tegel återanvänds och nyttjas vid arbeten på kvarstående längor.
- Nya huskroppar anpassas avseende fasad- och takmaterial samt erhåller en för området/miljön lämplig volym.
- Två förändringar får av arkitektoniska och kulturhistoriska skäl anses som beklagliga. Rivningen av vaktmästarbostaden med sin långsträckta pergola samt den stora trappan i sydvästra hörnet.

